

Skötsel­anvisningar för Terrazzo/Betong.

Allmänt

Härdning av betong sker först snabbt sedan långsamt under en längre tid. Ytan kan suga åt sig vatten och kan då dra till sig vattenlöslig smuts. Terrazzo är ett både vackert, hårt och extremt slitstarkt trapp- och golvmaterial, som genom rätt skötsel håller i hundratals år. Den består av cement och ballast av naturstenmaterial, och är alltså en typ av högvärdig betong. Under byggtiden är det mycket viktigt att den nygjutna, renslipade terrazzo­ytan bevaras skydd­stäckt med icke färgade material, t ex. plast. När byggtiden är färdig, eller när endast ”renare” verksamheter återstår, kan terrazzo­ytorna (plansteg i trappor och golv) täckas av. I samband med avtäckningen ska ytorna tvättas en eller två gånger med mättad vattenlösning av såpa eller tvålfingor. Dammsug ytorna före tvättningen.

Nya eller omslipade terrazzogolv och trappor ger ett glanslöst intryck, ser gråa och dammiga ut och suger vatten. Men med tiden ökar terrazzons värde, blir lättstädad och får en djup lyster.

Skötsel

Terrazzo­ytorna ska tvättas regelbundet med såpa (gul-, grön-, eller stensåpa), tvålpulver eller tvålfingor. Dessa rengöringsmedel ger en tunn, skyddande fet film, som hindrar insugning av vatten och smuts, samt bidrar till att framhäva ballastmaterialens färger, lyster och struktur. Syntetiska tvättmedel kan inte, oavsett etiketttext, erbjuda samma verkan. Dammsug golv och trappor före tvättning. ”Torrstädmetoder” behöver regelbundet kompletteras med våt städning enligt ovanstående beskrivning.

Fläckar

Märken efter klackar, diverse spill och märken efter indragen smuts, asfaltfläckar, färg och dylikt tas bort i första hand med sandpapper eller våtslippapper och vatten, i andra hand med tvätt­nafta (kristallolja, varnolen mm.). Efteråt tvättas den rengjorda fläcken med fet såpa eller tvällösning. Där ytan förorenats med olja, förtunning, sprit eller dylikt som sugits ner i terrazzoskiktet, krävs maskinslipning eller kanske t.o.m. upphuggning och reparation. Vid sådana fall kontakta UBAB.

Varning

Syror eller rengöringsmedel innehållande syror ska inte användas. Syror etsar ytan, ger gula fläckar och gör ytorna omöjliga att hålla rena i ett längre tidsperspektiv. Till sådana medel hör murtvätt, rengöringsmedel för keramiska plattor tegel mm.

Många vanliga syntetiska tvättmedel, typ ”grovrent” har också en rent skadlig inverkan på terrazzo­ytorna. Ballastmaterialen bryts ned och ytfinishen försvinner.

Bonvax och andra vaxer är ofta färgade och medför därför risk för en mörkare och kanske fläckig golvyta.

Lacker, stegglansmedel och annan polish ger så gott som alltid en mer eller mindre försluten, icke vattengenomsläpplig yta. Detta medför att den kalkutfällning som under en tid sker ur terrazzo hejdas under ytbehandlingen och kan ge upphov till gråvita fläckar. Normalt låter man istället kalken tränga upp helt, varefter den slits och tvättas bort utan något extra arbete.

Salt är mycket förödande för betong och terrazzo. Där saltning absolut inte kan undvikas är en effektiv torkmatta en nödvändighet. I vissa fall kan en vattenavvisande stenpolish komma i fråga för att skona ytor som är hårt utsatta. I alla sådana fall måste behandlingen göras i ett skede när kalkutfällningen avtagit. Konsultera först någon sakkunnig på UBAB Ulricehamns Betong AB.

Generellt gäller att skadliga produkter för terrazzo även är skadliga för normalbetong /betongelement.

Skador terrazzotrappor

I samband med montage, flyttningar och ombyggnader kan terrazzo ytor på trappor och golv ibland skadas så att lagning behöver ske. För att utföra en lagning krävs både skicklighet och rätt utrustning. Välj därför i första hand att anlita UBABs yrkesmän. Är skadan av ringa storlek och man bedömer sig kunna klara lagningen på egen hand, kan vi stå till tjänst med lagningsmaterial. Vid lagning i golv t.ex. vid ny läggning i remsa vid borttagen vägg, bör kanter skäras raka, för att få en snygg anslutning med foglist mellan gammal och ny yta. Kontrollera ingjutningsgods som ej är rostfritt.

Balkonger/Loftgångar.

Betongbalkong/loftgång har i regel inget underhåll men skall efter transport och montage alltid efterlagas, (exempelvis efter lyftöglor på ovasidan.) Betongytan får endast sopas, inga kemikalier eller saltning vintertid får förekomma. Plastmattor eller trasmattor som binder fukt/vatten rekommenderas ej, gäller även heltäckningsmattor. Speciellt under frostperiod kan dessa orsaka skada på betongen.

Lyftögla skall alltid användas vid lyft.

Hantera betongelement varsamt med säkerställda lyft vid lyftning, montage etc.

Kalkutfällningar kan förekomma på betongytor, men påverkar inte betongens livslängd.

Kalkutfällning är ej reklamationsbart.